

Raseinių miesto savivaldybės administracijai

MEDŽIŲ BŪKLĖS EKSPERTIZĖ

2022 07 19

Objektas:

Raseinių sen. Raseinių m. Jaunimo g. nuo Dubysos g. iki Vaižganto g. Gatvės želdyniai patenkantys į projekto “Raseinių sen. Raseinių m. Jaunimo g. šaligatvių kapitalinis remontas” apimtis

Laikas:

Medžių būklės ekspertizė atlikta 2022 m. liepos mėn. Įvertinti 33 saugomi medžiai, iš kurių vienas - trikamienis.

Metodika:

Ekspertinis medžių būklės vertinimas atliktas vadovaujantis:

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽELDYNŲ ĮSTATYMAS (Nr. XIV-199); ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ BŪKLĖS EKSPERTIZĖS ATLIKIMO TVARKOS

APRAŠAS (LR Aplinkos ministro 2021 09 16 D. įsakymo Nr. D1-540 redakcija) ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ INVENTORIZAVIMO IR APSKAITOS TAISYKLĖS

(Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. sausio 8 d. įsakymu Nr. D1-5); KRITERIJAI, PAGAL KURIUOS MEDŽIAI IR KRŪMAI, AUGANTYS NE

MIŠKŲ ŪKIO PASKIRTIES ŽEMĖJE, PRISKIRIAMAI SAUGOTINIEMS (Lietuvos

Respublikos Vyriausybės 2008 m. kovo 12 d. nutarimu Nr. 206 (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. gegužės 30 d. nutarimo Nr. 521 redakcija).

ŽELDINIŲ ATKURIAMOSIOS VERTĖS ĮKAINIAI (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. birželio 26 d. įsakymu Nr. D1-343).

Medžių būklė vizualiai įvertinta ir nustatyta vadovaujantis „Želdinių atkuriamosios vertės įkainių“ (Aplinkos ministro įsakymas Nr. D1-343) antru priedu, kur būklė skirstoma į 4 kategorijas:

1. geros – medžiai sveiki, normaliai išsivystę, lapija (spygliai) tanki, vienodai

išsidėsčiusi, lapai ir spygliai normalaus dydžio ir spalvos, ligų ir kenkėjų požymių, žaizdų, stiebo ir skeletinių šakų pažeidimų, drevių nėra;

2. patenkinama – medžiai sveiki, bet ūglių prieaugis nedidelis, mažesnis sulapojimas, laja netolygiai išsivysčiusi, stiebas su nedideliais mechaniniais ir kenkėjų pažeidimais, nedidelėmis drevėmis;

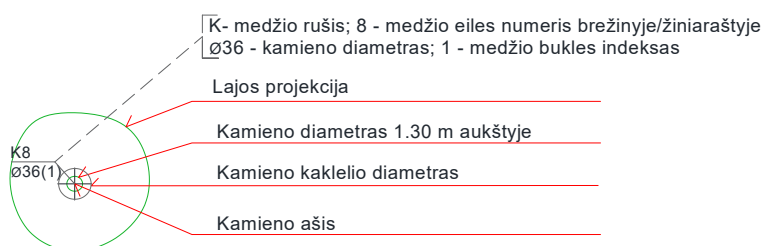
3. nepatenkinama – medžiai akivaizdžiai nusilpę, stelbiami kitų medžių, stipriai pažeisti ligų ar kenkėjų, laja silpnai išsivysčiusi, yra džiūstančių ir nudžiūvusių skeletinių šakų, ūglių prieaugis nedidelis arba jo visai nėra, medžiai sausaviršūniai, stiebai yra pažeisti mechaniškai, juose yra didelių drevių arba mažose drevėse matomas medienos suminkštėjimas ir išretėjimas, pakeltos medžio šaknys;

4. bloga – žaliuoja mažiau kaip 50 proc. lajos, išpuvę daugiau kaip 40 proc. kamieno (puvinys gali būti nematomas, bet pastebimas nupjovus medį).

Medžio amžiui nustatyti naudotas medžių amžiaus grąžtas. Kamieno diametro matavimai atlikti 1.3m aukštyje, panaudojant žergles. Atliktos esamos medžių būklės fotofiksacijos.

Medžių žymėjimas brėžinyje:

- geros būklės medis
- patenkinamos būklės medis
- nepatenkinamos būklės medis
- blogos būklės medis

Vertinimą atliko nepriklausomas želdynų ekspertas Tomas Armonas

Išvados

Vertinamoje teritorijoje inventorizuoti 33 medžiai. Dauguma (30vnt.) gatvės ruože augančių medžių – Paprastieji kaštonai (*Aesculus hippocastanum* L.). Iš visų inventorizuotų šios rūšies medžių 2 vnt. būklė gera (Nr.:32, 31), 5vnt. būklė patenkinama (Nr.:1, 13, 24, 25, 27), 9 vnt. būklė nepatenkinama (Nr.:2, 3, 11, 12, 16, 22, 23, 29, 33), 17 vnt. būklė bloga (Nr.:4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 14, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 26, 28, 30). Paprastojo kaštono medžiai, plane pažymėti numeriais 9, 19, 28, įvertinti, kaip ypatingai pavojingi ir rekomenduojami šalinti nedelsiant, dėl keliamos grėsmės praeiviams, bei greta esančiam turtui.

Atliekant ekspertizę identifikuota, kad gatvėje augantys Paprastieji kaštonai pažeisti kaštoninės kerškandės, kamienų puvinio, medžiai nusilpę. Kai kurie tirti kaštonai yra paveikti bakterinės –grybinės kaštonų ligos, kurią sukelia *Pseudomonas syringae* pv. *Aesculi* ir *Phytophthora* sp. Kitos priemonės, kaip pažeistų medžių nukirtimas, kol kas praktikoje netaikomos, tačiau pastebėta, kad kai kuriems, mažiau pažeistiems individams, išsivysto atsparumas šiai bakterijai..

Siekiant išsaugoti medžius, būtina taikyti kompleksines chemines augalų apsaugos, bei tvarkymo priemones (cheminio preparato Dimelin injekcijos, lajų genėjimas, puvinio šalinimas ir kt.), tačiau abejotina ar tai būtų ekonomiškai naudinga. Vertintus Paprastuosius kaštonus siūloma šalinti, juos pakeičiant naujai sodinamais medžiais.

Vertinamoje teritorijoje, siūloma išsaugoti inventorizacijos plane Nr.31 pažymėtą Paprastąjį ąžuolą. Šiam medžiui būtina skubiai taikyti priežiūros priemones, išgenėti pavojų keliančias šakas lajoje, tačiau bendra medžio būklė vertinama, kaip gera. Medis itin vertingas.

Ekspertizės rezultatai

Medžio Nr. 1 **Paprastasis kaštonas, D – 31 cm**

Genėjimo žaizdos, kaštoninė kerškandė

Medžio Nr. 2 **Paprastasis kaštonas, D – 41 cm**

Genėjimo žaizdos, besivystančios grybinės-bakterinės ligos

Medžio Nr. 3 **Paprastasis kaštonas, D – 39 cm**

Genėjimo žaizdos, kamieno gumbai

Medžio Nr. 4 **Paprastasis kaštonas, D – 33 cm**

Pasviręs, pažeistas *Pseudomonas syringae* pv. *Aesculi*

Medžio Nr. 5 **Paprastasis kaštonas, D – 36 cm**

Genėjimo žaizdos, pasviręs

Medžio Nr. 6 **Paprastasis kaštonas, D – 33 cm**

Pasviręs, puvinys lajoje

Medžio Nr. 7 **Paprastasis kaštonas, D – 43 cm**

Genėjimo žaizdos

Medžio Nr. 8 **Paprastasis kaštonas, D – 40 cm**

Kamienas pažeistas gilaus puvinio

Medžio Nr. 9 **Paprastasis kaštonas, D – 45 cm**

Stipriai pažeistas kamienas, gilus puviny.

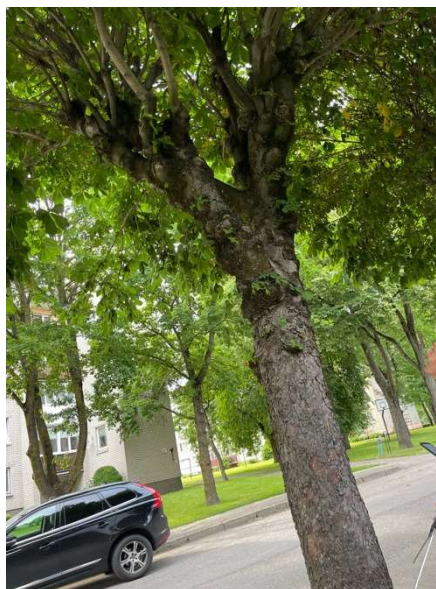
Medžio Nr. 10 **Paprastasis kaštonas, D – 46 cm**

Giliai įtrūkęs, pamate pažeistas kamienas

Medžio Nr. 11 Paprastasis kaštonas, D – 40 cm

Pavojingos šakos

Medžio Nr. 12 Paprastasis kaštonas, D – 37 cm

Kamieno puvinys

Medžio Nr. 13 **Paprastasis kaštonas, D –46 cm**

Kamieno gumbai

Medžio Nr. 14 **Paprastasis kaštonas, D – 48 cm**

Pseudomonas syringae pv. *Aesculi*, besivystantis puvinys.

Medžio Nr. 15 **Paprastasis kaštonas, D – 48 cm**

Pseudomonas syringae pv. *Aesculi*, besivystantis puvinys.

Medžio Nr. 16 **Paprastasis kaštonas, D – 40 cm**

Pavojingos šakos

Medžio Nr. 17 **Paprastasis kaštonas, D – 42 cm**

Stambios žaizdos kamiene

Medžio Nr. 18 **Paprastasis kaštonas, D – 41 cm**

seudomonas syringae pv. *Aesculi*, besivystantis puvinys.

Medžio Nr. 19 **Paprastasis kaštonas, D – 45 cm**

Stiprūs įtrūkimai kamiene, pavojingas medis.

Medžio Nr. 20 **Paprastasis kaštonas, D – 42 cm**

Didelės žaizdos kamiene, besivystantis puvinys.

Medžio Nr. 21 **Paprastasis kaštonas, D – 52 cm**

Pseudomonas syringae pv. *Aesculi*, besivystantis puvinys.

Medžio Nr. 22 **Paprastasis kaštonas, D – 34 cm**

Genėjimo žaizdos

Medžio Nr. 23 **Paprastasis kaštonas, D – 47 cm**

Kamieno žaizda

Medžio Nr. 24 **Paprastasis kaštonas, D – 48 cm**

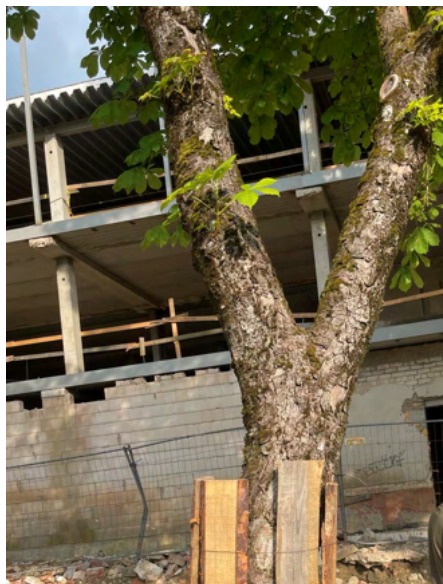
Pseudomonas syringae pv. *Aesculi*, besivystantis puvinys.

Medžio Nr. 25 **Paprastasis kaštonas, D – 28 cm**

Medžio Nr. 26 **Paprastasis kaštonas, D – 34 cm**

Dvišakumas, stambižaizda šakoje

Medžio Nr. 27 **Paprastasis kaštonas, D – 42 cm**

Medžio Nr. 28 Paprastasis kaštonas, D – 40 cm

Pavojingos šakos, stipriai pažeistas, pavojingas medis

Medžio Nr. 29 Paprastasis kaštonas, D – 35, 37, 37 cm

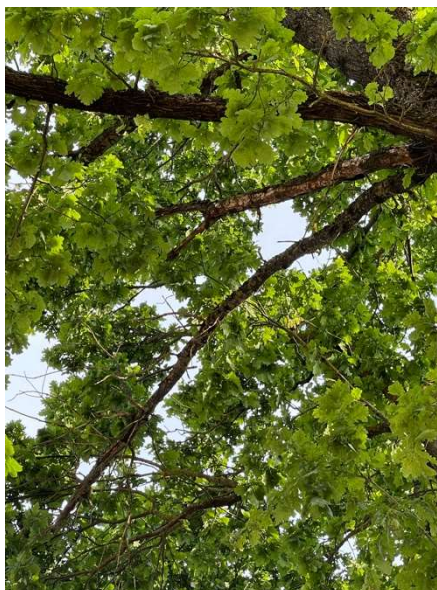
Medžio Nr. 30 Paprastasis kaštonas, D – 55, 31 cm

Dvikamienis, pseudomonas syringae pv. Aesculi, besivystantis puvinys.

Medžio Nr. 31 Paprastasis kaštonas, D – 57 cm

Pavojingos šakos

Medžio Nr. 32 **Paprastasis kaštonas, D – 32 cm**

Genėjimo žaizdos

Medžio Nr. 33 **Paprastasis klevas, D – 37 cm**

Genėjimo žaizdos

Medžių inventorizacijos lentelė

Nr. pl.	Augalo pavadinimas	Augalo pavadinimas lotyniškai	D, cm	H, m	Būklė	Pastabos	Siūlomos tvarkymo priemonės
1	Paprastasis kaštonas	<i>Aesculus hippocastanum</i> L.	31	7,5	Patenkinama	Genėjimo žaizdos, netinkamas genėjimas, kaštoninė kerškandė	Genėjimas, cheminių augalų apsaugos priemonių taikymas
2	Paprastasis kaštonas	<i>Aesculus hippocastanum</i> L.	41	7,5	Nepatenkinama	Kamieno puvinys, gumbai, genėjimo žaizdos, kerškandė, Pseudomonas syringae pv. Aesculi	Genėjimas, cheminių augalų apsaugos priemonių taikymas
3	Paprastasis kaštonas	<i>Aesculus hippocastanum</i> L.	39	8	Nepatenkinama	Pavojingos šakos, genėjimo žaizdos, kerškandė	Genėjimas, cheminių augalų apsaugos priemonių taikymas
4	Paprastasis kaštonas	<i>Aesculus hippocastanum</i> L.	33	8	Bloga	Pasviręs, gumbai, genėjimo žaizdos, kerškandė, Pseudomonas syringae pv. Aesculi	Šalinti
5	Paprastasis kaštonas	<i>Aesculus hippocastanum</i> L.	36	8	Bloga	Stambios žaizdos kamienne, pavojingai pasviręs, kerškandė	Šalinti
6	Paprastasis kaštonas	<i>Aesculus hippocastanum</i> L.	33	8	Bloga	Pasviręs, puvinys lajoje, kerškandė	Šalinti
7	Paprastasis kaštonas	<i>Aesculus hippocastanum</i> L.	43	8	Bloga	Didelė žaizda kamienne, kamienas pažeistas gilaus puvinio, pavojingas medis	Šalinti
8	Paprastasis kaštonas	<i>Aesculus hippocastanum</i> L.	40	9	Bloga	Didelė žaizda kamienne, kamienas pažeistas gilaus puvinio, pavojingas medis	Šalinti
9	Paprastasis kaštonas	<i>Aesculus hippocastanum</i> L.	45	8	Bloga	Didelės žaizdos kamienne, kamienas pažeistas gilaus puvinio, įtrūkęs, pavojingas medis	Skubiai šalinti
10	Paprastasis kaštonas	<i>Aesculus hippocastanum</i> L.	46	8	Bloga	Dvišakas kamienas giliai įtrūkęs, kamieno pamate pažeistas puvinio, Pseudomonas syringae pv. Aesculi	Šalinti
11	Paprastasis kaštonas	<i>Aesculus hippocastanum</i>	40	9	Nepatenkinama	Pavojingai pasvirusios šakos,	Genėjimas, cheminių augalų

		L.				genėjimo žaizdos	apsaugos priemonių taikymas
12	Paprastasis kaštonas	<i>Aesculus hippocastanum</i> L.	37	9	Nepatenkinama	Kamieno puvinys, dvišakumas	Šalinti
13	Paprastasis kaštonas	<i>Aesculus hippocastanum</i> L.	46	8	Patenkinama	Vid. defoliacija, kamieno gumbai	Genėjimas, cheminių augalų apsaugos priemonių taikymas
14	Paprastasis kaštonas	<i>Aesculus hippocastanum</i> L.	48	8	Bloga	Kamienas per visą ilgį įtrūkęs, besivystantis puvinys, dvišakumas, <i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>Aesculi</i>	Šalinti
15	Paprastasis kaštonas	<i>Aesculus hippocastanum</i> L.	48	8	Bloga	Kamienas per visą ilgį įtrūkęs, besivystantis puvinys, <i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>Aesculi</i> , dvišakumas, šaknys paviršiuje, pasviręs	Šalinti
16	Paprastasis kaštonas	<i>Aesculus hippocastanum</i> L.	40	8	Nepatenkinama	Pavojinga šaka, šaknys žemės paviršiuje, besivystantis puvinys, kerškandė	Genėjimas, cheminių augalų apsaugos priemonių taikymas
17	Paprastasis kaštonas	<i>Aesculus hippocastanum</i> L.	42	8	Bloga	Stambios žaizdos kamienne, drevė, genėjimo žaizdos	Šalinti
18	Paprastasis kaštonas	<i>Aesculus hippocastanum</i> L.	41	8	Bloga	Įtrūkęs kamienas, besivystantis puvinys, dvišakumas, <i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>Aesculi</i>	Šalinti
19	Paprastasis kaštonas	<i>Aesculus hippocastanum</i> L.	45	8	Bloga	Gumbai ir įtrūkimai apima visą medį, kamienas pažeistas puvinio	Skubiai šalinti
20	Paprastasis kaštonas	<i>Aesculus hippocastanum</i> L.	42	8	Bloga	Didelės žaizdos kamienne, besivystantis puvinys, drevė	Šalinti
21	Paprastasis kaštonas	<i>Aesculus hippocastanum</i> L.	52	9	Bloga	Besivystantis puvinys kamieno pamate, genėjimo žaizdos, <i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>Aesculi</i>	Šalinti
22	Paprastasis kaštonas	<i>Aesculus hippocastanum</i>	34	8	Nepatenkinama	Stipri defoliacija, pasviręs, genėjimo	Šalinti

		L.				žaidos	
23	Paprastasis kaštonas	<i>Aesculus hippocastanum</i> L.	47	8	Nepatenkinama	Didelė kamieno žaizda	Šalinti
24	Paprastasis kaštonas	<i>Aesculus hippocastanum</i> L.	48	9	Patenkinama	Pseudomonas syringae pv. Aesculi	Genėjimas, cheminių augalų apsaugos priemonių taikymas
25	Paprastasis kaštonas	<i>Aesculus hippocastanum</i> L.	28	10	Patenkinama	Viena šaka pavojingai pasvirusi link važiuojamosios dalies	Genėjimas
26	Paprastasis kaštonas	<i>Aesculus hippocastanum</i> L.	34	11	Bloga	Dvišakumas, šakoje stambi žaizda, pasviręs	Šalinti
27	Paprastasis kaštonas	<i>Aesculus hippocastanum</i> L.	42	11	Patenkinama	Dvišakumas	Genėjimas
28	Paprastasis kaštonas	<i>Aesculus hippocastanum</i> L.	40	11	Bloga	Pavojingos šakos, stipriai pažeistas, pavojingas medis	Skubiai šalinti
29	Paprastasis kaštonas	<i>Aesculus hippocastanum</i> L.	35,37,37	12	Nepatenkinama	Viena dalis labai pasvirusi, kamieno puvinio užuomazgos	Šalinti
30	Paprastasis kaštonas	<i>Aesculus hippocastanum</i> L.	55,31	12	Bloga	Dvikamienis, pasviręs, puvinys ties atsišakojimu, Pseudomonas syringae pv. Aesculi	Šalinti
31	Paprastasis ąžuolas	<i>Quercus robur</i> L.	57	12	Gera	Išdžiuvusios pavojingos šakos lajoje	Skubiai genėti, saugotinas
32	Karpotasis beržas	<i>Betula pendula</i> Roth.	32	11	Gera	Mechaniniai pažeidimai, genėjimo žaizdos	Genėjimas, saugotinas
33	Paprastasis klevas	<i>Acer platanoides</i> L.	37	11	Nepatenkinama	Genėjimo žaizdos, žaizda ties pavojingu atsišakojimu, pažeista šaknų sistema	Šalinti

MEDŽIŲ BŪKLĖS EKSPERTIZĖS PLANAS M 1:500

- Medžio būklės indekso ženklai**
- 1 - GEROS BŪKLĖS MEDIS
 - 2 - PATENKINAMOS BŪKLĖS MEDIS
 - 3 - NEPATENKINAMOS BŪKLĖS MEDIS
 - 4 - BLOGOS BŪKLĖS MEDIS
 - 5 - SIŪLOMAS ŠALINTI MEDIS
 - 6 - SAUGOMO GAMTOS OBJEKTO STATUSĄ TURINTIS MEDIS

